

Styrets beretning

Regnskap per 3. kvartal 2014

(Konserntall. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt)

- Resultat før skatt 1709 millioner kroner (1.282 millioner)
- Resultat 1.407 millioner kroner (1.038 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 16,1 prosent (13,3 prosent)
- Vekst i utlån 5,4 prosent (6,7 prosent) og innskudd 8,5 prosent (5,1 prosent) siste 12 måneder
- Tap på utlån 55 millioner kroner (68 millioner)
- Ren kjernekapitaldekning 11,5 prosent (10,7 prosent)
- Resultat per egenkapitalbevis 6,97 kroner (5,13)

Regnskap for 3. kvartal 2014

- Resultat før skatt 545 millioner kroner (501 millioner)
- Resultat 443 millioner kroner (433 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 14,8 prosent (16,3 prosent)
- Tap på utlån 24 millioner kroner (30 millioner)
- Resultat per egenkapitalbevis 2,19 kroner (2,14)

Svært godt resultat per tredje kvartal 2014

Hovedtrekk:

- Resultatforbedring på 368 millioner kroner sammenlignet med samme periode i fjor. Styrket kjernevirksomhet med økt rentenetto og begrenset kostnadsvekst
- Lave tap på utlån og lavt mislighold
- God avkastning på finansielle investeringer, hovedsaklig fra gevinst fra salg av bankens aksjer i Nets Holding, i all vesentlighet inntektsført i første kvartal
- Soliditet i tråd med konsernets kapitalplan, ren kjernekapital 11,5 prosent
- Redusert vekst i utlån både til næringslivskunder og til privatkunder, samt økt innskuddsvekst

SpareBank 1 SMN oppnådde per tredje kvartal i 2014 et resultat før skatt på 1.709 millioner kroner (1.282 millioner). Overskuddet ble 1.407 millioner kroner (1.038 millioner) og avkastning på egenkapitalen ble 16,1 prosent (13,3 prosent).

Resultat før skatt ble i tredje kvartal isolert 545 millioner kroner (501 millioner). Avkastning på egenkapitalen i kvartalet isolert ble 14,8 prosent (16,3 prosent).

De samlede driftsinntektene utgjør per tredje kvartal 2.446 millioner kroner (2.261 millioner), en økning på 185 millioner sammenlignet med samme periode 2013. Driftsinntektene har økt både i morbank og datterselskaper.

Avkastning på finansielle investeringer ble 629 millioner kroner (346 millioner), herav samlet resultat på eierinteresser i tilknyttede selskaper på 383 millioner (256 millioner) per tredje kvartal.

Driftskostnadene ble 1.310 millioner kroner (1.256 millioner) per tredje kvartal 2014, 53 millioner eller 4,2 prosent høyere enn 2013.

Netto tap på utlån og garantier ble 55 millioner kroner (68 millioner).

Utlåns- og innskuddsvekst på 12-måneders basis var henholdsvis 5,4 prosent (6,7 prosent) og 8,5 prosent (5,1 prosent) per tredje kvartal 2014. Samlet utlånsvekst i 2014 per tredje kvartal var 3,7 prosent (5,1 prosent) og samlet innskuddsvekst var 3,4 prosent (2,2 prosent).

Kapitaldekning per tredje kvartal 2014 er beregnet etter nytt kapitalkravsdirektiv (CRD IV), beskrevet nærmere i note 13 Kapitaldekning. Ren kjernekapitaldekning var per tredje kvartal 2014 11,5 prosent (10,7 prosent), og er styrket med 0,1 prosentpoeng i tredje kvartal. Et godt perioderesultat har styrket ren kjernekapitaldekning, samtidig som engangseffekter knyttet til implementering av CRD IV har medført en økning av beregningsgrunnlaget.

SpareBank 1 SMN planlegger for en ren kjernekapitaldekning på 13,5 prosent innen 30. juni 2016. SpareBank 1 SMNs kapitalplan er også nærmere beskrevet i avsnittet om soliditet.

Kursen på bankens egenkapitalbevis per tredje kvartal var 59,25 kroner (55,00 kroner per 31. desember 2013).

Per tredje kvartal ble resultatet per egenkapitalbevis 6,97 kroner (5,13), bokført verdi per egenkapitalbevis var 60,53 kroner (53,76).

Styrket rentenetto

Rentenettoen ble per tredje kvartal 1.305 millioner kroner (1.180 millioner). Forbedringen tilskrives renteøkninger på utlån både til privat- og bedriftskunder i første halvår 2013 som følge av økte kapitalkrav. Rentenetto for tredje kvartal ble 463 millioner kroner, en økning på 33 millioner kroner fra andre kvartal. Økningen i tredje kvartal tilskrives i hovedsak høyere utlåns- og innskuddsvolum og reprising av enkelte innskuddsprodukter gjennomført i tredje kvartal. Marginer på lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt inntektsføres som provisjonsinntekter, og provisjoner på lån solgt til Bolig- og Næringskreditt utgjorde per tredje kvartal 2014 samlet 329 millioner kroner (302 millioner).

Banken vedtok i mars en reduksjon av bankens utlånsrente på utvalgte boliglån, og en reduksjon av bankens innskuddsrente på noen innskuddsprodukter. Netto resultateffekt på årsbasis er beregnet til minus 30 millioner kroner. Renteendringene hadde effekt fra medio juni 2014. Det er besluttet en ytterligere rentenedsettelse på boliglån og innskudd fra privatkunder med virkning fra 1. desember 2014, noe som vil gi en mindre nedgang i bankens netto renteinntekter.

Bankens innskuddsmarginer har vært fallende over en lengre periode. I tillegg til endringene nevnt foran videreføres reprisingen av innskudd fra bedriftskunder for å få bedre balanse mellom det banken betaler for innskudd og prisen på markedsfinansiering.

Økte provisjonsinntekter

Provisjonsinntekter og øvrige driftsinntekter økte til 1.140 millioner kroner (1.081 millioner) per tredje kvartal 2014, en økning på 60 millioner tilsvarende 5 prosent. Økningen skyldes hovedsakelig økte inntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt som følge av økte marginer på boliglån og økte inntekter fra regnskapstjenester.

Provisjonsinntekter, mill. kr	30.9.14	30.9.13	Endring
Betalings tjenester	179	169	9
Sparing	34	36	-3
Forsikring	101	92	9
Garantiprovisjoner	45	40	4
Eiendomsmegling	239	255	-16
Regnskapstjenester	134	96	39
Forvaltning	11	9	2
Husleieinntekter	32	32	-0
Øvrige provisjoner	37	48	-11
Provisjonsinntekter eks. Sb1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	811	778	33
Provisjoner fra SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	329	302	26
Sum provisjonsinntekter	1.140	1.081	60

Finansielle investeringer

Samlet avkastning på finansielle investeringer (eksklusiv resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet) ble 245 millioner kroner (90 millioner) per tredje kvartal 2014. Den samlede avkastning fordeler seg som følger:

- Avkastning på konsernets aksjeporteføljer ble totalt 216 millioner kroner (45 millioner), herav gevinst ved salg av og utbytte på bankens eierandel i Nets Holding på 165 millioner kroner
- Netto kurstap på obligasjoner og derivater per tredje kvartal 2014 ble 18 millioner kroner (14 millioner)
- Kursgevinster på valuta- og rentehandel i SpareBank 1 SMN Markets ble 46 millioner kroner (58 millioner)

Avk. fin. investeringer, mill. kr.	30.9.14	30.9.13	Endring
Kursgevinst/utbytte aksjer	216	45	171
Obligasjoner og derivater	-18	-14	-5
Valuta- og renteforretninger Markets	46	58	-12
Verdiendr. fin. eiendeler	245	90	155
SpareBank 1 Gruppen	259	153	106
SpareBank 1 Markets	-22	-	-22
SpareBank 1 Boligkreditt	23	25	-3
SpareBank 1 Næringskreditt	30	5	26
BN Bank	78	75	3
Selskaper eiet av SpareBank 1 SMN Invest	18	-	18
Andre selskaper	-3	-2	-1
Tilknyttede selskaper	383	256	127
Sum	629	346	282

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppens resultat etter skatt per tredje kvartal 2014 ble 1.343 millioner kroner (820 millioner). Vesentligste bidragsyter til resultatforbedringen er forsikringsvirksomheten. Resultatet i skadeforsikringsdelen er spesielt godt som følge av reduserte erstatninger og inntektsføring av avviklingsgevinster. I tillegg er regnskapet i SpareBank 1 Gruppen for 2013 belastet med nedskrivning på 147 millioner kroner i SpareBank 1 Markets gjennomført i andre kvartal 2013. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet per tredje kvartal 2014 ble 259 millioner kroner (153 millioner).

Sparebank 1 Markets

SpareBank 1 SMN har en eierandel i SpareBank 1 Markets på 27,3 prosent. Selskapets resultat per tredje kvartal var et underskudd på 86 millioner kroner. SpareBank 1 SMN sin andel ble minus 22 millioner kroner.

SpareBank 1 Markets har vært gjennom en restrukturering. Selskapet har gjennomført omfattende forbedringstiltak slik at kostnadsnivået er halvert siden 2012/13, og tilpasninger i forretningsmodell har gitt

lavere markedsrisiko. Sparebank 1 SMN vil integrere sine kapitalmarkedsaktiviteter i SpareBank 1 Markets etter avtale med de øvrige eierne. SpareBank 1 SMN vil etter dette få en eierandel på 73,3 prosent. Eierandelene for øvrig vil fordele seg med 10,0 prosent på SpareBank 1 Nord-Norge, 10,0 prosent på SamSpar (Samarbeidende Sparebanker), 6,1 prosent på Sparebanken Hedmark og 0,6 prosent på LO og ansatteaksjonærer.

SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt er opprettet av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger de best sikrede boliglånene til selskapet, noe som gir redusert finansieringskostnad og økt konkurransekraft. Per 30. september 2014 har banken solgt lån på samlet 28,5 milliarder kroner til SpareBank 1 Boligkreditt (29,5 milliarder kroner), tilsvarende 39 prosent (44 prosent) av samlede utlån til privatmarkedet.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt er 17,5 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet per tredje kvartal 2014 var 23 millioner kroner (25 millioner). Bankens eierandel reflekterer bankens relative andel av solgte boliglån.

Styret i SpareBank 1 SMN har i likhet med øvrige alliansebanker vedtatt å søke om konsesjon for et 100 prosent eiet boligkredittforetak. Dette foretaket vil være et supplement til SpareBank 1 Boligkreditt, som fremdeles vil være alliansebankenes hovedverktøy for låneopptak gjennom obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Boligkredittselskapet vil kunne benytte lån som ligger utenfor SpareBank 1 Boligkreditt sin kredittpolitikk, dessuten vil opprettelsen av et 100 prosent eiet boligkredittforetak eliminere problemstillingen rundt forskrift om store engasjement, som regulerer maksimalt mellomværende mellom SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Boligkreditt.

SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Næringskreditt er etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt. Per tredje kvartal 2014 er utlån på 1,2 milliarder kroner (0,9 milliarder) solgt til SpareBank 1 Næringskreditt.

SpareBank 1 SMN eier 33,7 prosent av selskapet, og bankens andel av resultatet per tredje kvartal 2014 ble 30 millioner kroner (5 millioner). Bankens eierandel reflekterer bankens relative andel av overførte lån til næringsseiendom og bankens eierandel i BN Bank. Resultatforbedringen tilskrives endret avregningssats mellom SpareBank 1 Næringskreditt og BN Bank. Avregningssatsen reflekterer kapitalkostnaden for BN Bank sine solgte lån til SpareBank 1 Næringskreditt.

BN Bank

SpareBank1 SMN sin eierandel i BN Bank er 33 prosent per 30. september 2014.

SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet i BN Bank per 3. kvartal 2014 ble 78 millioner kroner (75 millioner), som gir en avkastning på egenkapitalen på 8,8 prosent. Resultatet er påvirket av den endrede avregningssats nevnt i kapittelet over.

BN Bank har fokus på gjennomføring av lønnsomhetsforbedrende tiltak, og har siden tilsvarende periode i fjor oppnådd økte inntekter og reduserte tap. Det arbeides videre med ytterligere interne tiltak med sikte på lønnsomhetsforbedring. BN Bank fikk godkjent bruk av Avansert IRB på foretaksporteføljen i april 2014. Dette har medført at ren kjernekapitaldekning i banken per 3. kvartal 2014 var 15,0 prosent.

Andre selskaper

Resultatet per tredje kvartal på samlet 15 millioner kroner er hovedsakelig resultatandel i eiendomsselskaper eid av SpareBank 1 SMN Invest.

Resultatandelen til SpareBank 1 Kredittkort er inkludert i "andre selskaper". Selskapet var i ordinær drift fra 1. juli 2014, og hadde per tredje kvartal 2014 et underskudd på 5,1 millioner kroner. SpareBank 1 SMN sin andel av underskuddet per tredje kvartal ble 0,9 millioner kroner. SpareBank1 Kredittkort eies av SpareBank1-bankene, og SpareBank 1 SMN har en eierandel på 18,1 prosent. SpareBank 1 Kredittkort gjennomførte i juni en vellykket konvertering av SpareBank1-bankene sin kredittkortportefølje fra Entercard. SpareBank 1 SMN sin andel av porteføljen utgjør 715 millioner kroner. SpareBank1 Kredittkort oppnådde i tredje kvartal et overskudd på 23,2 millioner kroner, og Sparebank 1 SMN sin andel av resultatet i tredje kvartal var 4,2 millioner kroner. Det forventes et positivt årsresultat for selskapet i 2014.

Virksomhet holdt for salg

Fra virksomhet holdt for salg er det per tredje kvartal 2014 resultatført minus 0,3 millioner kroner (33,9 millioner). Beløpet i 2013 på 33,9 millioner er hovedsakelig knyttet til realisert gevinst ved salg av andeler i offshorefartøy.

Driftskostnader

Samlede kostnader ble 1.310 millioner kroner (1.256 millioner) per tredje kvartal 2014. Konsernets kostnader har dermed økt med 54 millioner kroner tilsvarende 4,2 prosent.

I datterselskapene har kostnadsveksten vært 24 millioner kroner eller 6,4 prosent. Økningen skyldes for en stor del økt kostnadsbase i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN etter oppkjøp av selskaper.

Styret har vedtatt nytt mål for bankens kostnadsutvikling, som innebærer nullvekst i morbankens nominelle kostnader i årene 2015 og 2016. Dette forutsetter en effektivisering av morbanken og et behov for å redusere antall årsverk frem mot årsskiftet 2016/2017. I sammenheng med dette vil det i fjerde kvartal bli vurdert å foreta en avsetning knyttet til kostnader ved omstillingen.

Morbanken har redusert antall fast ansatte årsverk med omlag 40 siden starten av 2013. Antall fast ansatte årsverk i morbanken per tredje kvartal 2014 var 758.

Driftskostnader i forhold til GFK utgjorde 1,51 prosent (1,51 prosent). Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 43 prosent (48 prosent).

Lave tap og lavt mislighold

Per tredje kvartal 2014 utgjorde netto tap på utlån 55 millioner kroner (68 millioner). Netto tap i tredje kvartal isolert var 24 millioner kroner (30 millioner).

På bedriftskundeporteføljen er det per tredje kvartal 2014 netto tap på 48 millioner kroner (64 millioner), inklusive tap i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 4 millioner (11 millioner).

På privatkundeporteføljen er det per tredje kvartal 2014 netto tap på 7 millioner kroner (5 millioner).

Samlede balanseførte individuelle nedskrivninger på utlån per tredje kvartal 2014 utgjorde 182 millioner kroner (168 millioner).

Samlede problemlån (misligholdte og tapsutsatte) utgjør 544 millioner kroner (600 millioner), tilsvarende 0,47 prosent (0,54 prosent) av brutto utlån inklusive lån overført SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Mislighold over 90 dager var 338 millioner kroner (391 millioner). I prosent av brutto utlån er misligholdet 0,29 prosent (0,35 prosent). Av samlet mislighold er det tapsavsatt 92 millioner kroner (79 millioner) tilsvarende 27 prosent (20 prosent).

Misligholdet fordeler seg på bedriftsmarkedskunder med 177 millioner kroner (247 millioner) og 161 millioner på privatmarkedskunder (144 millioner).

Andre tapsutsatte engasjement utgjorde 206 millioner kroner (209 millioner), 0,18 prosent (0,19 prosent) av brutto utlån. Individuelle nedskrivninger på disse engasjementene var 90 millioner kroner (89 millioner) tilsvarende en andel på 43 prosent (43 prosent).

Andre tapsutsatte engasjement fordeler seg på bedriftsmarkedskunder med 192 millioner kroner (193 millioner) og 14 millioner på privatmarkedskunder (16 millioner).

Gruppevise tapsnedskrivninger

Beregning av gruppevise tapsnedskrivninger gjøres med utgangspunkt i:

- hendelser som har påvirket bankens portefølje (som gir migrering mellom risikoklassene etter innvilgelse)
- hendelser som ennå ikke har påvirket porteføljen på grunn av at bankens kredittrisikomodeller ikke fanger effektene raskt nok opp (for eksempel vesentlige skift i makroøkonomiske forhold)

Det er i 2014 ikke funnet grunnlag for å endre gruppevise tapsnedskrivninger i konsernet. Samlede gruppevise tapsnedskrivninger er med dette 295 millioner kroner (295 millioner). Gruppevise nedskrivninger fordeler seg med 90 millioner kroner på privatmarkedet, 188 millioner kroner på næringsliv og 16 millioner kroner på SpareBank 1 Finans Midt-Norge.

Forvaltningskapital 117 milliarder kroner

Konsernets forvaltningskapital per tredje kvartal 2014 var 117,2 milliarder kroner (112,0 milliarder) og har økt med 5,2 milliarder tilsvarende 4,7 prosent siste 12 måneder.

Per tredje kvartal 2014 er 29,7 milliarder kroner (30,4 milliarder) solgt av SpareBank 1 SMN til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler vekst i utlån inkluderer utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Redusert vekst

(Fordelt i henhold til sektor – se note 5 og note 10).

Totale utlån har økt med 6,0 milliarder kroner (7,0 milliarder) tilsvarende 5,4 prosent (6,7 prosent) siste 12 måneder og var 116,2 milliarder (110,2 milliarder) per tredje kvartal 2014. Veksten per tredje kvartal i 2014 var 3,7 prosent (5,1 prosent).

Utlån til privatkunder økte med 5,1 milliarder kroner (6,9 milliarder) til 72,5 milliarder siste 12 måneder, som tilsvarer en vekst på 7,6 prosent (11,4 prosent). I 2014 har veksten i utlån til privatkunder så langt vært 5,8 prosent (7,6 prosent).

I tråd med konsernets kapitalplan er veksten i utlån til bedriftskunder begrenset, og 12 måneders vekst var per tredje kvartal 2014 på 859 millioner kroner (92 millioner) tilsvarende 2,0 prosent (0,2 prosent). Samlede utlån til bedriftskunder utgjorde 43,7 milliarder kroner per tredje kvartal 2014. Veksten på utlån til bedriftsmarkedet i 2014 isolert har vært 0,5 prosent (1,2 prosent).

Utlån til privatkunder utgjorde 62 prosent (61 prosent) av totale utlån til kunder per tredje kvartal 2014.

God innskuddsvekst

Innskudd fra kunder økte med 4,5 milliarder kroner (2,6 milliarder) siste 12 måneder til 58,0 milliarder per tredje kvartal 2014. Dette tilsvarer en vekst på 8,5 prosent (5,1 prosent) siste 12 måneder.

Innskudd fra privatkunder økte med 2,2 milliarder kroner (1,6 milliarder) til 25,9 milliarder tilsvarende 9,1 prosent (7,1 prosent), og innskudd fra bedriftskunder økte med 2,4 milliarder (1,0 milliarder) til 32,1 milliarder tilsvarende 7,9 prosent (3,5 prosent).

Investeringsprodukter

Samlet kundeportefølje av investeringsprodukter utenfor bankens balanse var per tredje kvartal 2014 på 5,7 milliarder kroner (4,7 milliarder). Nysalg og verdiøkning på underliggende verdipapirer forklarer økningen på aksjefond og aktiv forvaltning.

Investeringsprodukter, kundeporteføljer (mill. kr)	30.9.14	30.9.13	Endring
Aksjefond	3.627	2.994	633
Spareforsikring	540	555	-15
Aktiv forvaltning	1.557	1.071	486
Energiforvaltning	-	79	-79
Totalt	5.724	4.699	1.025

Forsikringsporteføljer

Bankens forsikringsportefølje har hatt en vekst på 5,1 prosent siste 12 måneder. Veksten på skadeforsikring har vært 1,6 prosent, på personforsikring 9,6 prosent og på tjenestepensjon har veksten vært 13,9 prosent.

Forsikring, premievolum (mill. kr)	30.9.14	30.9.13	Endring
Skadeforsikring	707	696	11
Personforsikring	239	218	21
Tjenestepensjon	188	165	23
Totalt	1.134	1.079	55

Privatmarkedsegmentet og Næringslivssegmentet, morbank

Fra 2014 er det gjennomført en organisasjonsmessig tilpasning. Privatmarkedssegmentet inkluderer med dette landbrukskunder, lag/foreninger og enkeltpersonsforetak. I 2013 var disse kundene en del av SMB-segmentet. Øvrige kunder i SMB-segmentet er fra 2014 inkludert i Næringslivssegmentet. Historikken for privatmarkedssegmentet og næringslivssegmentet er derfor ufullstendig, og det sammenlignes ikke med fjorårstall i det nedenstående for hvert av segmentene samlet sett. Ved beregning av avkastning på anvendt kapital er økonomisk kapital benyttet.

Resultatregnskap (mill. kr)	PM	Næringsliv
Netto renteinntekter	629	621
Renter av anvendt kapital	33	51
Sum renteinntekter	661	672
Netto provisjons- og andre inntekter	568	121
Netto avkastning på finansielle investeringer	1	20
Sum inntekter	1.230	812
Sum driftskostnader	596	226
Resultat før tap	634	586
Tap på utlån, garantier m.v.	7	44
Resultat før skatt inkl. res. virksomhet holdt for salg	626	542
EK avkastning	46,1 %	23,2 %

Privatmarked

Driftsinntektene har økt betydelig, hovedsakelig som følge av økte marginer på boliglån på egen balanse, samt på boliglån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt, og ble per tredje kvartal 2014 samlet på 1.230 millioner kroner. Rentenettoen ble 661 millioner kroner og provisjonsinntektene 569 millioner. Avkastning på anvendt kapital i privatmarkedssegmentet ble 46,1 prosent.

Privatmarked eksklusive landbrukskunder, lag/foreninger og enkeltpersonsforetak

Utlånsmarginen per tredje kvartal 2014 ble 2,34 prosent (2,27 prosent), mens innskuddsmarginen ble -0,50 prosent (-0,33 prosent) (målt mot 3 mnd Nibor). Gjennomsnittlig 3 mnd Nibor var uendret fra andre til tredje kvartal.

Siste 12 måneder ble utlåns- og innskuddsvekst i privatmarkedet henholdsvis 7,6 prosent (11,4 prosent) og 9,1 prosent (7,1 prosent).

Det er gjennomgående lav risiko i utlån til privatkunder og dette reflekteres i fortsatt svært lave tap. Det er ingen indikasjoner på økte taps- og misligholdsnivåer i bankens boliglånportefølje. Låneporteføljen er sikret med pant i boligeiendom, og verdiutviklingen på boliger har vært tilfredsstillende i bankens markedsområde.

Næringsliv

Driftsinntektene ble 812 millioner kroner per tredje kvartal 2014. Netto renteinntekter ble 672 millioner kroner, mens provisjonsinntektene ble 141 millioner inklusive 20 millioner i inntekter på rente- og valutaforretninger. Også i næringslivssegmentet har netto renteinntekter økt etter reprising av porteføljen i 2013.

Avkastning på anvendt kapital for næringslivssegmentet ble 23,2 prosent per tredje kvartal 2014.

Utlåns- og innskuddsmargin ble henholdsvis 2,97 prosent og -0,65 prosent per tredje kvartal 2014.

Utlånene økte med 0,3 prosent og innskudd økte med 8,0 prosent siste 12 måneder.

SpareBank 1 SMN Markets

SpareBank 1 SMN Markets leverer et komplett spekter av kapitalmarkedsprodukter og -tjenester og er en integrert del av morbankaktiviteten i SMN.

SpareBank 1 SMN Markets hadde totale inntekter per 30. september 2014 på 61,3 millioner kroner (85,7 millioner). VPS og øvrige inntekter per tredje kvartal 2013 inneholder inntekter fra corporatevirksomheten som fra fjerde kvartal i 2013 ble overdratt til SpareBank 1 Markets.

Markets (mill. kr)	30.9.14	30.9.13	Endring
Renter og valuta	51,4	54,8	-3,4
Verdipapirer	12,7	16,0	-3,3
SpareBank 1 Markets	-6,9	4,7	-11,6
VPS og øvrige inntekter	4,1	18,2	-14,1
Investeringer	-	-8,0	8,0
Sum inntekter	61,3	85,7	-24,4

Av brutto inntekter på 61,3 millioner kroner er 20 millioner overført Næringsliv og 1 million overført Privatmarked. Dette er enhetenes andel av inntekter på valuta- og renteforretninger på egne kunder.

Datterselskaper

Samlet resultat per tredje kvartal 2014 ble 148,8 millioner kroner (130,8 millioner) før skatt (eksklusive minoritetsandeler).

Resultat før skatt, mill. kr	30.9.14	30.9.13	Endring
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	42,2	53,3	-11,1
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	49,9	42,6	7,3
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	24,1	12,2	11,9
SpareBank 1 SMN Invest	31,1	27,0	4,1
Andre selskaper	1,6	-4,3	5,9
Sum	148,8	130,8	18,0

Resultatene er selskapenes totalresultat. Bankens eierandel i EiendomsMegler 1 Midt-Norge er 86,98 prosent og i SpareBank 1 Finans Midt-Norge 90,1 prosent.

EiendomsMegler 1 Midt-Norge er markedsleder i sitt markedsområde og markedsandelen er om lag 40 prosent. Selskapet oppnådde et godt resultat i 2013, men et tregere marked på slutten av fjoråret og starten av inneværende år har bidratt til et svakere resultat før skatt enn tilsvarende periode i 2013. Resultatet ble 42,2 millioner kroner (53,3 millioner).

SpareBank 1 Finans Midt-Norge hadde et resultat på 49,9 millioner kroner per 30. september 2014 (42,6 millioner). Selskapet forvaltet ved kvartalsskiftet leasing- og billånsavtaler for til sammen 3,5 milliarder kroner, der leasingavtalene utgjør 1,9 milliarder og billån 1,6 milliarder kroner.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN oppnådde et overskudd før skatt på 24,1 millioner kroner (12,2 millioner).

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN har en vekststrategi tuftet på oppkjøp av mindre regnskapskontorer. Dette representerer en konsolidering av en fragmentert regnskapsbransje. Ytterligere fire regnskapskontorer er ervervet i 2014.

SpareBank 1 SMN Invest har som formål å investere i aksjer, hovedsakelig i regionale virksomheter. Selskapet hadde et resultat før skatt per tredje kvartal 2014 på 31,1 millioner kroner (27,0 millioner). Resultatet i selskapet er konsekvens av verdiendringer og realisering av tap eller gevinster i selskapets samlede aksjebeholdning.

Tilfredsstillende finansiering og god likviditet

Banken har en konservativ likviditetsstrategi. Strategien legger vekt på å ha likviditetsreserver som sikrer banken overlevelse i 12 måneder med ordinær drift uten behov for ny ekstern finansiering.

Banken har likviditetsreserver på 17 milliarder kroner, og er dermed finansiert i 24 måneder med ordinær drift uten ny ekstern finansiering.

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder og -produkter. Andelen pengemarkedsfinansiering over ett år var ved kvartalsskiftet på 87 prosent (65 prosent).

SpareBank 1 Boligkreditt er bankens viktigste finansieringskilde. Per 30. september 2014 hadde banken overført utlån på samlet 28,5 milliarder kroner til SpareBank 1 Boligkreditt (29,5 milliarder).

I første kvartal 2014 tok SpareBank 1 SMN opp et lån på 500 millioner euro over 5 år.

Rating

Bankens rating hos Moody's og Fitch Ratings er henholdsvis A2 (Negative Outlook) og A- (stable outlook). Banken ble i mai 2014 satt på Negative Outlook av Moody's, i likhet med flere andre norske og europeiske banker.

Soliditet

Ren kjernekapitaldekning per 30. september 2014 var 11,5 prosent (10,7 prosent), en forbedring på 0,1 prosentpoeng siste kvartal. Ren kjernekapital er styrket som følge av et godt kvartalsresultat. Samtidig har engangseffekter av nytt kapitalkravsdirektiv, implementert per tredje kvartal 2014, medført økt beregningsgrunnlag. Minimumskravet til ren kjernekapital pr 30. september 2014 var på 10 prosent, hvorav samlede bufferkrav pr 30. september 2014 utgjorde 5,5 prosent. Ren kjernekapital er kjernekapital eksklusive fondsobligasjoner.

Kapitaldekningen per 30. september 2014 er som nevnt beregnet etter nytt kapitalkravsdirektiv (CRD IV). Endringene påvirker både fradragene i ren kjernekapital og tilleggskapital. Hovedregel er at alle fradrag gjøres i kjernekapitalen, mot tidligere halvparten i kjernekapitalen og halvparten i tilleggskapitalen. Det er samtidig innført nye kapitalkrav for CVA-risiko (kredittdringelsesrisiko knyttet til derivater).

Dette er nærmere beskrevet i note 13 Kapitaldekning.

Konsernet har vridd utlånsveksten i større grad over til privatmarkedssegmentet. Dette medfører at veksten i beregningsgrunnlaget vil bli lavere enn den underliggende kredittveksten, noe som isolert sett er positivt for bankens kapitalkrav.

Motsyklisk buffer på 1 prosent vil bli innført ved utgangen av andre kvartal 2015, og Finansdepartementet besluttet den 26. september 2014 at motsyklisk buffer ikke skulle endres. Beslutningen var i tråd med Norges Banks anbefaling.

Styret i SpareBank 1 SMN gjør løpende vurderinger av kapital situasjonen og fremtidige kapitalkrav. Styret legger vekt på at konsernet skal være tilstrekkelig kapitalisert til å oppfylle alle regulatoriske krav, samt markedets forventninger. I praksis betyr det at bankens mål for ren kjernekapitaldekning forble uendret, selv om SMN ikke ble definert som SIFI. Styret planlegger for en ren kjernekapitaldekning på 13,5 prosent, som består av 12 prosent pluss motsyklisk buffer på 1 prosent pluss en reserve på 0,5 prosent.

SpareBank 1 SMN søkte om Avansert IRB i juni 2013 for foretaksporteføljen. Ved utgangen av tredje kvartal 2014 har Finanstilsynet ikke fattet beslutning om godkjenning. Nettoeffekten av en slik godkjenning vil begrenses av overgangsreglene ("gulvet").

Følgende tiltak er de vesentligste i konsernets kapitalplan:

- Fortsatt god bankdrift gjennom effektivisering og prioritering av lønnsomme segmenter
- Utbyttepolitikken praktiseres med effektiv utdeling på 25 til 35 prosent
- Moderat vekst i bankens balansekrevene virksomheter, med prioritering av utlån til husholdninger og bedrifter i bankens nedslagsfelt
- Innføring av Avansert IRB i SpareBank 1 SMN

SpareBank 1 SMN har per i dag ingen planer om emisjon av egenkapital, og styret legger til grunn at øvrige tiltak er tilstrekkelige for å nå målet for ren kjernekapitaldekning på 13,5 prosent innen 30. juni 2016.

Banken er IRB-godkjent (Internal Ratings-based), og benytter IRB grunnleggende metode for å beregne kapitalkrav for kredittrisiko.

Bankens egenkapitalbevis (MING)

Bokført verdi per egenkapitalbevis ved kvartalsskiftet var 60,53 kroner (53,76), og resultatet per egenkapitalbevis ble 6,97 kroner (5,13). Per 30. september 2014 var kursen 59,25 kroner (55,00 kroner per 31. desember 2013). Det er i 2014 utbetalt et utbytte for 2013 på 1,75 kroner per bevis.

Pris/Inntjening ble 6,38 (6,68) og Pris/Bok 0,98 (0,85).

Risikoforhold

Kredittkvaliteten i bankens utlånsportefølje er tilfredsstillende, og taps- og misligholdsnivåer er lave.

Banken legger til grunn at konjunkturoppgangen vil fortsette, men noe svakere enn tidligere antatt. Dette skyldes at aktivitetsveksten vil være moderat som følge av meget svake internasjonale vekstimpulser. Fallende oljepriser og en noe mer negativ konjunktursituasjon medfører en økt usikkerhet knyttet til utviklingen i deler av norsk næringsliv. Banken vurderer at regionen og derigjennom bankens utlånsportefølje er mindre utsatt enn det som er tilfelle for landet som helhet.

Banken har en begrenset kreditteksponering mot oljeservicerelatert virksomhet (ca fire prosent av samlede utlån), en bransje som opplever svakere etterspørsel. Det er ikke funnet grunnlag for å foreta tapsnedskrivninger på engasjementer i denne sektoren.

Arbeidsledigheten i Norge forventes å holde seg på et lavt nivå, og kombinert med en forventning om fortsatt lavt rentenivå, anser banken at tapsrisiko i privatmarkedsportefølje fortsatt vil være lav. Kredittetterspørselen fra norske husholdninger er fortsatt høyere enn lønnsveksten, men er redusert. Banken har forventning om at boligprisveksten vil bli noe lavere fremover. Banken legger videre til grunn at det også vil være en moderat vekst i midtnorsk næringsliv fremover.

Stadig økte kapitalkrav kombinert med usikkerhet særlig knyttet til håndtering av motsyklisk buffer samt eventuell videreføring av overgangsreglene i kapitalkravsforskriften, tilsier at norske banker vil implementere en mer konservativ kredittpolitikk mot næringslivet.

Bankens resultater påvirkes direkte og indirekte av svingningene i verdipapirmarkedene. Den indirekte effekten skyldes i all hovedsak bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen hvor både forsikringsvirksomheten og fondsforvaltningsaktivitetene påvirkes av svingningene.

Banken er også eksponert for risiko knyttet til tilgang på ekstern finansiering. Dette reflekteres i bankens konservative likviditetsstrategi (se forøvrig avsnittet foran om finansiering og likviditet).

Utsikter fremover

Styret er godt fornøyd med resultatet etter tre kvartaler, og forventer at 2014 vil bli et godt år for SpareBank 1 SMN.

Fallende oljepris og en noe mer negativ konjunktursituasjon har medført økt oppmerksomhet mot risiko i bankenes utlånseksponering. Mislighold i SpareBank 1 SMN er på et meget lavt nivå, og det er ikke funnet grunnlag for å øke individuelle eller gruppevise nedskrivninger.

SpareBank 1 SMN legger til grunn at målet om ren kjernekapital i 2016 på 13,5 prosent vil bli oppnådd ved moderat utlånsvekst, tilbakeholdt overskudd og uten å gjennomføre ordinær egenkapitalbevisemisjon.

Banken har god vekst i boliglån og omsetningen av boliger har tatt seg opp etter en treg start på 2014. Med høyere boliglånsvekst enn markedsveksten styrker banken sin markedsposisjon.

Endret kundeferd mot mer selvbetjente løsninger og tiltagende automatisering av arbeidsprosesser skaper et behov for en ny innretning av distribusjon av bankens produkter og tjenester. Dette er avgjørende for å opprettholde konkurransekraft og markedsposisjon.

SpareBank 1 SMN har gjennom SpareBank 1-alliansen en god plattform for å gjennomføre de systemtilpasninger som er nødvendige på en kostnadseffektiv måte.

Nødvendige investeringer i teknologi vil bli gjennomført samtidig som banken skal effektiviseres.

Styret har fastsatt nytt mål for morbankens kostnadsutvikling der det forutsettes nullvekst i nominelle kroner for årene 2015 og 2016.

Gjennom prosjekt SMN 2020 utvikles nye betjeningskonsepter og kostnadsnivået tilpasses slik at SpareBank 1 SMN oppleves som best på kundeopplevelser og konkurransekraften derigjennom opprettholdes.

Trondheim, 30. oktober 2014
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bordal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Paul E. Hjelm-Hansen

Aud Skrudland

Morten Loktu

Janne Thyø Thomsen

Arnhild Holstad

Venche Johnsen
Ansattererepresentant

Finn Haugan
Konsernsjef